

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2025
Second Term Test - 2025

10 ශ්‍රේණිය

බුද්ධ ධර්මය - I

කාලය පැය 01 යි

නම/ විභාග අංකය:

සැලකිය යුතුයි :

- සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලකුණු 40 ක් ලැබේ.
- අංක 01 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
- ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන්, ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණ යොදන්න.

- සිදුහත් මහ බෝසතාණන් වහන්සේගේ පිය මහ රජතුමා වූ සුද්ධෝන රජතුමාගේ ගුරුවරයා වන්නේ,
(1) සුදත්ත ය. (2) සර්වමිත්‍ර ය. (3) කාලදේවල ය. (4) සෝණදණ්ඩ ය.
- මඩ වගුරෙන් ඉහළට මතු වී එහි නොගැවී සිටින නෙළුම් මල් මෙන් බුද්ධාදී උතුමෝ කෙලෙස් මඩ වගුරෙන් ඉහළට නැගී එහි නොගැවී වැඩ වසති. එම ජීවිතය හඳුන්වන්නේ,
(1) පද්මාකාර ජීවිතය යනුවෙනි. (2) සරල ජීවිතය යනුවෙනි.
(3) සාමාන්‍ය ජීවිතය යනුවෙනි. (4) සංකීර්ණ ජීවිතය යනුවෙනි.
- “වතු අප්පඤ්ඤා” යනුවෙන් බුදු දහමේ දැක්වෙන්නේ,
(1) සතර සතිපට්ඨානය. (2) වතුරාර්ය සත්‍යය.
(3) සතර සංග්‍රහ වස්තුය. (4) සතර බ්‍රහ්ම විහරණය.
- තමා විසින් පිළිපැද ඇස්පනාපිට මෙලොවදී ම ප්‍රතිඵල දැකගත හැකි බැවින් ධර්මය,
(1) ඕපනයික ය. (2) සන්දිට්ඨික ය. (3) අකාලික ය. (4) ඒතිපස්සික ය.
- සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ “සත්‍ය ගවේෂිව” සිටි සමයේ උන්වහන්සේට මුණ ගැසුණු සප්ත සමාපත්තිලාභී තවුසා කවුරුන් ද?
(1) හග්ගව (2) උද්දකරාමපුත්ත (3) ආලාර කාලාම (4) අසිත තවුසා
- “දුශ්ශීලව නොසන්සුන් සිත් ඇතිව අවුරුදු සියක් ජීවත් වීමට වඩා සිල්වත්ව සන්සුන් සිත් ඇතිව එක් දවසක් ජීවත් වීම ශ්‍රේෂ්ඨය.” මෙම අදහස ඇතුළත් ධම්ම පද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
(1) යෝවේ වස්සනං ජීවේ - දුස්සීලෝ අසමාහිතෝ
(2) සුසුඛං වත ජීවාම - චේරිනේසු අචේරිනෝ
(3) සබ්බ පාපස්ස අකරණං - කුසලස්ස උපසම්පදා
(4) නහි චේරෙන චේරානි - සම්මන්තිධ කුදාචනං
- තමා උපමා කොට අනුන් ගැන සිතන්නට උගන්වා ඇති දහම වන්නේ,
(1) දස රාජ ධර්ම යි. (2) පංච සීල ප්‍රතිපත්තිය යි.
(3) අන්තුපනායික ධර්ම පරියාය යි. (4) හිරි ඔත්තප්පය යි.
- තෙරුවන් ගුණ අතරින් සද්ධර්මයේ ගුණ ගණන,
(1) විසි හතරකි. (2) හයකි. (3) නවයකි. (4) හතරකි.
- අසාර බව අත්‍යාපේක්ෂක බව, තුච්ඡ බව, අර්ථ ශුන්‍ය බව දැක්වීම සඳහා බුදු දහමේ උගන්වන ධර්මතාවය,
(1) අනාත්ම යන වචනය යි. (2) අසාර්ථක යන වචනය යි.
(3) දුක්ඛ යන වචනය යි. (4) අනිත්‍ය යන වචනය යි.

10. "රහසත් පච්චි නොකොට - කෙළෙසරයනුත් දුරුකොට...." යන බුදුගුණ අලංකාරය නැමති ග්‍රන්ථයේ දී වර්ණනා කරන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කිනම් බුදු ගුණය ද?
 - (1) සුගත (2) ලෝකවිදු (3) භගවා (4) අරහං
11. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දක්වෙන පරිදි ධනය විනාශ වීමට හේතුවන කරුණු අතරට අයත් නොවන කරුණක් වන්නේ මින් කුමක් ද?
 - (1) පවිටු මිතුරන් ඇසුර (2) අනලස්ව කාලය ගත කිරීම
 - (3) සුදුවෙහි යෙදීම (4) මදයට හා ප්‍රමාදයට හේතුවන මද්‍යසාර ගැනීම
12. තිදොරින් කරනු ලබන අකුසල කර්ම අතර මනෝ කර්ම ගණයට අයත් නොවන්නේ,
 - (1) විචිකිච්ඡාව (2) මිථ්‍යා දෘෂ්ඨිය (3) අභිධ්‍යාව (4) ව්‍යාපාදය
13. බුදු දහමට අනුව භටගත් සියල්ල අනිත්‍ය ස්වරූපය දැක්වීම සඳහා උපමා යොදාගෙන ඇත. ඒ අනුව "සඤ්ඤාව" සඳහා යොදා ඇති උපමාව වන්නේ,
 - (1) මායාවක් ය. (2) පෙණ පිඩක් ය. (3) කෙසෙල් කඳක් ය. (4) මිරිඟුවක් ය.
14. සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේගේ උපත සිදුවූයේ,
 - (1) ජීවක අඹ වනයේ දී. (2) උපවත්තන සල් උයනේ දීය.
 - (3) ලුම්බිණි නම් සල් උයනේදී ය. (4) ඉසිපතනයේ දී ය.
15. මරණින් මතු පළමු ආත්ම භවයේ දී විපාක දෙන කර්මය වන්නේ,
 - (1) අහෝසි කර්මය (2) උපපජ්ජවේදනීය කර්මය
 - (3) දිට්ඨධම්මවේදනීය කර්මය (4) අපරාපරියවේදනීය කර්මය
16. නූපන් අකුසල් නොඉපදවීම පිණිස ද, උපන් අකුසල් දුරු කිරීම පිණිස ද, නූපන් කුසල් ඉපිදවීම පිණිස ද, උපන් කුසල් වැඩි දියුණු කිරීම පිණිස ද සතරාකාර උත්සහය විස්තර වන්නේ,
 - (1) සම්මා වායාමයෙ නි. (2) සම්මා සංකප්පයෙ නි.
 - (3) සම්මා සතියෙ නි. (4) සම්මා වාචායෙ නි.
17. "ගෞතමයන් වහන්ස, ඇතුළත අවුල්ය. පිටත ද අවුල්ය. සත්ත්ව ප්‍රජාව අවුලෙන් අවුල වෙලී සිටියි. කවරෙක් නම් අවුල් නිරවුල් කරන්නේ ද? මෙම ප්‍රශ්නයට බුදුරජාණන් වහන්සේ ලබාදුන් පිළිතුර කුමක් ද?
 - (1) ඉවසීමෙන් කටයුතු කළ යුතු ය. (2) ප්‍රශ්න මගහරවා ගත යුතු ය.
 - (3) සසර දුකින් එතෙර විය යුතු ය. (4) මතුවන ප්‍රශ්න විසඳිය යුතු ය.
18. පඤ්චස්කන්ධය යනු,
 - (1) රූප, වේදනා, භව, තණ්හා, උපාදාන
 - (2) ඇස, කන, නාසය, දිව, සම
 - (3) රූප, වේදනා, තණ්හා, උපාදාන, භව
 - (4) රූප, වේදනා, සඤ්ඤා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ ය.
19. උපතිස්ස පිරිවැර්ජ්‍යා ඇසූ ප්‍රශ්නයට පිළිතුර ලෙස "යේ ධම්මා හේතුප්පභවා....." යන ගාථාව ප්‍රකාශ කළේ,
 - (1) හද්දිය හිමි. (2) අස්සජි හිමි. (3) කාශ්‍යප හිමි. (4) සැරියුත් හිමි.
20. ත්‍රිවිධ රත්නය කෙරෙහි ගුණ නුවණින් දැන ඇති කරගන්නා පැහැදීම ධර්මයේ හැඳින්වෙන්නේ,
 - (1) භක්තිය ලෙස යි. (2) අමූලිකා ශ්‍රද්ධාව ලෙස යි.
 - (3) ආකාරවතී ශ්‍රද්ධාව ලෙස යි. (4) සද්දහන සද්ධා ලෙස යි.

21. දුගී පවුලක උපත ලැබුවද ඉහළ රූප ශෝභාව හේතුවෙන් වාසනාවන්ත ජීවිතයක් ගත කළ හැක්කේ,
 (1) උපධි සම්පත්තියෙනි. (2) කාල සම්පත්තියෙනි.
 (3) ගති සම්පත්තියෙනි. (4) ප්‍රයෝග සම්පත්තියෙනි.
22. බහු ජාතික බහු ආගමික සමාජයක් තුළ අන්‍ය ආගම් වලට ද ගරු කරමින් ස්වකීය අන්‍යත්වය තහවුරු වන පරිදි ජීවත් වීම,
 (1) ජාත්‍යාලය නම් වේ. (2) සමජීවිකතාව නම් වේ.
 (3) සමානාත්මතාව නම් වේ. (4) සහජීවනය නම් වේ.
23. 'පරලොවක් නැත' යන පිළිගැනීම මත මෙලොව වශයෙන් හැකිතාක් සැප විඳීමට ඇති ආශාව,
 (1) හව තණ්හාව යි. (2) විහව තණ්හාව යි.
 (3) රස තණ්හාව යි. (4) කාම තණ්හාව යි.
24. ජේතවනාරාමයට වැඩම කළ හික්ෂු පිරිසක් මහ ශබ්ද නගමින් උස් හඬින් කතා කරමින් සිටින විට බුදුරජාණන් වහන්සේ එම පිරිසට දේශනා කර සිටියේ,
 (1) ශබ්ද නොකරන ලෙස ය.
 (2) නිශ්ශබ්දතාවය උතුම් ලෙස ය.
 (3) කෙවුලන්සේ සෝෂා නොකොට ආරාමයෙන් පිටව යන ලෙස ය.
 (4) අප්‍රමාදීව කටයුතු සලසා ගන්නා ලෙස ය.
25. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇට්ටේරියා වනයක දී සහ ජීවක අඹ උයනේ දී දේශනා කළ යුතු ධර්ම වන්නේ,
 (1) සිංසපා සූත්‍රය සහ සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය යි.
 (2) වසල සූත්‍රය සහ වේදනාපරිග්ගහ සූත්‍රය යි.
 (3) මහා සීහනාද සූත්‍රය සහ මහා මොග්ගල්ලාන සූත්‍රය යි.
 (4) ධනියගෝපාල සූත්‍රය සහ කසීභාරද්වාජ සූත්‍රය යි.
26. තමන්ටත්, අනුන්ටත් හානියක් නොවන ආකාරයට සහ පංච වෙළෙඳාමෙන් තොරව ජීවත්වන ආකාරය පිළිබඳව ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ උගන්වනු ලබයි. එම ඉගැන්වීම,
 (1) සම්මා දිට්ඨිය යි. (2) සම්මා සමාධිය යි. (3) සම්මා කම්මන්තය යි. (4) සම්මා ආජීවය යි.
27. දුසිල්වත්ව ජීවත්වන්නාගේ මරණාසන්න මොහොත අතිශය බියකරු ය. මරණාසන්න මොහොතේ උභරකු මෙන් කෑ ගසමින් දුක් විඳි පුද්ගලයා වන්නේ,
 (1) මට්ටකුණ්ඩලී ය. (2) සුනීත ය. (3) චුන්ද සුකරික ය. (4) චුන්දකර්මාර ය.
28. සතර මහා භූතයන්ට අයත් "වායෝ" යනු,
 (1) තද ගතිය යි. (2) සෙලවෙන ගතිය යි. (3) ද්‍රව ගතිය යි. (4) උෂ්ණ ගතිය යි.
29. "ලාභෝ අලාභෝ අයසෝ යසෝව" යන ගාථාවෙන් දැක්වෙන්නේ,
 (1) ලෝකාධිපති ධර්ම පිළිබඳව යි. (2) අටලෝ දහම පිළිබඳව යි.
 (3) හේතුඵල ධර්ම පිළිබඳව යි. (4) ලෝක පාලක ධර්ම පිළිබඳව යි.
30. බුදු දහම ස්ථාපිත වීමත් සමග ලංකාවේ ඉදිකළ මුල් ම ස්තූපය වන්නේ,
 (1) ථූපාරාම චෛත්‍යය යි. (2) මහියංගන චෛත්‍යය යි.
 (3) අභයගිරි චෛත්‍යය යි. (4) කතරගම චෛත්‍යය යි.

31. ගිහියාගේ නිත්‍ය ශීලය ලෙස හඳුන්වන්නේ,
 (1) දස ශීලය යි. (2) ආජීව අෂ්ටමක ශීලය යි.
 (3) අෂ්ටාංග උපෝසථ ශීලය යි. (4) පංච ශීලය යි.
32. පාපමිත්‍ර සේවනය නිසා අසු කෝටියක ධනයට උරුමකම් කියූ අවසානයේ ඉන් ඇඳි වතට පමණක් සීමාවී අපමණ දුක් වින්දේ,
 (1) ඉල්ලීස සිටුපුත්‍රයා ය. (2) මහධන සිටුපුත්‍රයා ය.
 (3) සුදත්ත සිටුපුත්‍රයා ය. (4) අදින්න පුබ්බක සිටුපුත්‍රයා ය.
33. “අප්‍රියයන් හා එක්වීමටත්, ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීමටත්, කැමති දේ නොලැබීමටත් සියලු මිනිසුන්ට උරුමය” මෙම අදහස් ප්‍රකාශ වන්නේ සිව්සස් දහම් තුළ කුමන අංගයට ද?
 (1) නිරෝධ සත්‍යයට ය.
 (2) දුක්ඛ සමුදය සත්‍යයට ය.
 (3) දුක්ඛ සත්‍යයට ය.
 (4) දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා සත්‍යයට ය.
34. යම් සේ මුල් නිරුපද්‍රිතව තිබිය දී කපන ලද ගස නැවත නැවත ලියලයි ද, එලෙසම දුක නැවත නැවත හටගනු ලබන්නේ,
 (1) තණ්හාව නිසාය. (2) මෝහය (3) භය නිසාය. (4) ද්වේශය නිසාය.
35. බුදු දහමේ උගන්වන සිත කිලිටි කරන අකුසල මූලයන් වන්නේ,
 (1) කාම,භව, විභව (2) සීල, සමාධි, ප්‍රඥා
 (3) ලෝභ, දෝස, මෝහ (4) අලෝභ, අදෝස, අමෝහ
36. මම තරුණ වියේ දී පිළිවෙත් රැක්කේ ද නැත. ධනය රැස් කළේ ද නැත. ආදී වශයෙන් පසුතැවීමට හේතුවන බව දැක්වෙන ධම්මපද ගාථාවේ මුල් පද දෙක වනුයේ,
 (1) තංච කම්මං කතං සාධු - යං කත්වා නානුතප්පති
 (2) අක්කොච්ඡිමං අවිධිමං - අජ්නිමං අහාසි මෙ
 (3) සුඡීවං අහිරිකේන - කාකසුරෙන ධංසිනා
 (4) අවරිත්වා බ්‍රහ්මචරියං - අලද්ධා යොබ්බතේ ධනං
37. බුදුරජාණන් වහන්සේ අප විසින් කළ යුතු දේ ද, නොකළ යුතු දේ ද උගන්වන ලදී. මෙහිදී අප විසින් නොකළ යුතු දේ හැඳින්වෙන වචනය වන්නේ,
 (1) විරමණය නමිනි. (2) වාරිත්‍ර නමිනි. (3) සිරිත් නමිනි. (4) භාවනාව නමිනි.
38. මෙරට ශාසනික පුනරුදයක් ඇතිකරලීමට සහ උපසම්පදාව නැවත ස්ථාපනය කිරීමට අනුග්‍රහ දැක් වූ රාජ්‍ය පාලකයා වන්නේ,
 (1) දුටුගැමුණු රජතුමා ය. (2) කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා ය.
 (3) දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා ය. (4) රාජසිංහ රජතුමා ය.
39. පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ ලියවුණේ,
 (1) කුරුණෑගල යුගයේ දී ය. (2) පොළොන්නරු යුගයේ දී ය.
 (3) දඹදෙණි යුගයේ දී ය. (4) අනුරාධපුර යුගයේ දී ය.
40. දළදා වහන්සේ ශ්‍රී ලංකාවට වැඩම කරවන අවස්ථාවේ ශ්‍රී ලංකාවේ පාලකයා වූයේ,
 (1) පරාක්‍රමබාහු රජු ය. (2) මහසෙන් රජු ය.
 (3) කිත්සිරිමෙවන් රජු ය. (4) වළගම්බා රජු ය.

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2025
Second Term Test - 2025

10 ශ්‍රේණිය

බුද්ධ ධර්මය - II

කාලය පැය 02 යි

නම/ විභාග අංකය:

- පළමු ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළුව ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරාගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

- අංක (i) සිට (x) තෙක් ඇති සියලුම අනුකොටස්වලට කෙටි පිළිතුරු සපයන්න. කිසියම් අනුකොටසකට ඔබ පිළිතුරු නොලියන්නේ නම් එහි අංකය ලියා ඉදිරියෙන් ඉරක් අඳින්න.

(01) (i) බුදුරජාණන් වහන්සේ පස්වග තවුසන් උදෙසා දේශනා කළ සූත්‍ර ධර්මයේ නම ලියන්න.

(ii) සතර පෙර නිමිති නම් කරන්න.

(iii) ධර්ම රත්නයේ ගුණ හයකි. ඒවායින් දෙකක් ලියන්න.

(iv) පුද්ගල චරිත වර්ග අතුරින් දෙකක් නම් කරන්න.

(v) බුදු දහමේ දක්වෙන සිරිත් හා විරිත් යන්නෙහි අදහස ලියන්න.

(vi) කයෙන් සිදුවන කුසල ධර්ම මොනවා ද?

(vii) සිව්පසය නම් කරන්න.

(viii) අනුසෝතගාමී යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි ලියා දක්වන්න.

(ix) සරණංකර සංඝරාජ හිමි විසින් රචිත ග්‍රන්ථ දෙකක් නම් කරන්න.

(x) සතර බ්‍රහ්ම විහරණ නම් කරන්න.

(ලකුණු 2 x 10 = 20)

(02) (i) සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දී නැගෙනහිර හා දකුණු දිසාවන්ට උපමා කරුණු ලැබුවෝ කවුරුන් ද?

(ii) ඉහත දක්වූ එක් සමාජ කණ්ඩායමකින් ඔබට විය යුතු යුතුකම් තුනක් දක්වන්න.

(iii) සිගාලෝවාද සූත්‍රයෙන් පෙන්වාදෙන යුතුකම් ඉටු කිරීම මගින් සාර්ථක ගෘහ ජීවිතයක් ගත කිරීමට හැකි වේ. පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 2+3+5=10)

(03) (i) “උට්ඨානවතෝ සතිමතෝ.....” ගාථාව සම්පූර්ණ කර ලියන්න.

(ii) එහි අර්ථය ලියා දක්වන්න.

(iii) පුද්ගල ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ධර්ම පදයෙන් ලබාදෙන මඟ පෙන්වීම පිළිබඳ ඇගයීමට ලක් කරන්න.

(ලකුණු 2+3+5=10)

(04) (i) බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන ප්‍රධාන භාවනා ක්‍රම දෙක ලියන්න.

(ii) ඉන් එක් භාවනාවක් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

(iii) “භාවනාව අසහනකාරී සමාජය සුවපත් කරලීම සඳහා උපකාර වේ.” විමසන්න.

(ලකුණු 2+3+5=10)

(05) (i) පරිසරය ප්‍රධාන වශයෙන් දෙයාකාරය. ඒවා නම් කරන්න.

(ii) බුදු රජාණන් වහන්සේ ස්වාභාවික පරිසරය ආශ්‍රිතව වස් විසූ ස්ථාන තුනක් ලියා දක්වන්න.

(iii) “පරිසරය සුරැකීම අප කාගෙන් යුතුකමකි.” බුද්ධ දේශනා ද ඇතුළත් කරමින් විමසීමකට ලක් කරන්න.

(ලකුණු 2+3+5=10)

(06) (i) ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීමට ආසන්නම හේතුව ලියන්න.

(ii) එම සංගායනාව පැවැත්වීමට මූලිකත්වය ලබා ගත් තෙරුන් වහන්සේගේ නම, අනුග්‍රහය දුන් රජතුමා පැවැත්වූ ස්ථානය නම් කරන්න.

(iii) ධර්මය හා විනයේ සුරක්ෂිතතාවය වෙනුවෙන් මෙම ධර්ම සංගායනාවෙන් ලැබූ මෙහෙය අගයන්න.

(ලකුණු 2+3+5=10)

(07) පහත මාතෘකා ඇසුරින් දෙකකට පමණක් කෙටි සටහන් ලියන්න.

(i) දුටුගැමුණු රජතුමා

(ii) ජනක කර්මය

(iii) බෞද්ධ ආගමික සහජීවනය

(iv) සතර සංග්‍රහවස්තු

(ලකුණු 5+5=10)